

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia.
Saulė teka 4 val. 48 min., leisis
21 val. 45 min. Dienos ilgumas 16 val. 57 min.

Vardadieniai: šiandien – Ažuolas, Ažuolė, Ažuolis, Erazma, Erazmas, Ligija, Ligita, Ligitas, Razma, Razmas, Žilvitis, rytoj – Kletas, Tamara, Tautkanta, Tautkantas, Tautkantė, Tautmantas, Tautmantė, Tilda, penktadienį – Dausprungas, Deimena.

Birželio 3 – Sąjūdžio diena. Pasaulinė dviračio diena.

Birželio 4 – Tarptautinė vaikų, nukentėjusių nuo agresijos, diena.

Brangus Tėti,

Ilgiausių metų palinkėsim,
Tegul nebus juose rudens...
Takai, pavasario gėlėm nusėti,
Ir laimė širdyje gyvens.
Giedrų dienų tegul nestinga,
Daug sukakčių dar Tau atšvest,
Dainuot širdy gyvenimą kas dieną...
Ir laimėj bei džiaugsme gyvent!

Joną BARTKŲ, gyvenantį Prienų r., Virkininkų k., 70-ojo gimtadienio proga sveikina žmona Aldona ir dukros Rita, Rasa ir Laima su šeimomis.

Lietuvos mažąjį futbolą Prienuose pristatė ir šios sporto šakos žvaigždės

Gegužės 29 d., šeštadienį, Prienų KKSC stadione startavo jubiliejinis, penktasis Lietuvos mažojo futbolo čempionatas, kurio pirmajame etape po dvi rungtynes sužaidė aštuonios komandos.

– Prienam šis čempionatas yra didelis ir pirmas įvykis šiais metais, kuris simbolizuoja – norisi tikėti – pandemijos pabaigą ir sportinio sezono pradžią. Džiugu, kad buvome pastebėti Lietuvos mažojo futbolo asociacijos. Futbolas – dar viena sporto šaka, kuri garsiai kalba apie Prienus, kad mes turime ir galimybių, ir sąlygas, esame išskirtiniai dėl gražios gamtos, patogios geografinės vietos ir svetingumo. Šis renginys patvirtina, kaip svarbu rodyti sporto

šakai dėmesį – ilgainiui ateis ir rezultatai, – optimistiškai kalbėjo Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas **Algis Marcinkevičius**, kuris buvo vienas iš kelių svečių, pasveikinusių čempionato dalyvių.

Iškilningame renginio atidaryme kalbėjęs Lietuvos mažojo futbolo asociacijos vykdytysis direktorius **Kęstutis Bagonas** padėkojo Prienų miestui ir KKSC administracijai už šiltą priėmimą, o komandoms palinkėjo žaidimo be traumų. Prie sveikinimų prisidėjo Švietimo ir sporto skyriaus vedėjas **Rimvydas Zailskas** bei Prienų KKSC direktorius **Audronis Deltuva**.

Iš viso Prienų dirbtinės dangos stadione buvo sužaistos aštuonerios „7x7“ rungtynės, jų metu netrūko gražių žaidybinių akimirkų. KKSC „Prienai“ komanda (treneris Dainius Ališauskas) dvi rungtynes (Nukelta į 6 p.)

Kaip 2 p. apsaugoti lietuvių galvas?

Svarbius klausimus apsvaistė su pavasarinio polėkiu 2-6 p.

Namu ūkis 3 p. Vaisingumo sutrikimai – ne nuosprendis, o liga 4 p.

Kristupas Zigmantas Pacas ir Pacų giminės iškilimas LDK 5-8p. Lietuviško žodžio švyturiai

Šią vasarą džiugins maudynėmis baseine ir varžybų gausa

Laisvėjant viešojo gyvenimo reikalavimams, sportinis gyvenimas sugrįžta į buvusias vėžes – Prienų sporto arenoje ir aikštynuose treniruojasi įvairių sporto šakų atstovai, arenoje vyksta numatyti renginiai, varžybos.

Prienų KKSC direktorius Audronis Deltuva teigė, kad centro administracijos darbas nebuvo nutrūkęs ir karantino metu, treneriai auklėtiniams vedė nuotolines treniruotes.

– Sušvelnėjus karantino reikalavimams, pamažu grįžtame į įprastinį darbą. Įvairių sporto šakų federacijos vykdo Lietuvos čempionatus pagal galiojančius Vyriausybės reikalavimus. Juose dalyvavo ir mūsų sportininkai. Sporto centro patalpos ir stadionai taip pat nebuvo tušti: laikantis visų saugumo reikalavimų, salė buvo nuomojama aukšto meistriškumo komandų treniruotėms. Vyko Lietuvos krepšinio lygos, Lietuvos salės futbolo A lygos ir Lietuvos taurės, Regionų krepšinio lygos čempionatų varžybos, buvo surengtas Baltijos šalių kultūrizmo, Lietuvos aerobinės gimnastikos čempionatai. Treniruotes vykdo Lietuvos salės futbolo rinktinė, Lietuvos paplūdimio futbolo rinktinė, kovo ir balandžio mėnesiais – Kazlų Rūdos „Šilo“ futbolo komanda, (Nukelta į 4 p.)

Prienų KKSC direktorius A.Deltuva.

„Tegul jums visada šviečia saulė...“

Birželio 1-ąją švenčiama Tarptautinė vaikų gynimo diena kasmet primena visuomenei apie pačių mažiausiųjų teises, pareigas, norus ir galimybes tobulėti bei augti saugioje, visavertėje aplinkoje.

Vaikų gynimo diena neatsiejama nuo renginių, juoko ir jiems skirtų pramogų. Siekiant, jog vaikų džiaugsmo neaptemdytų pandemijos laikotarpis, o ši diena būtų įsimintina ir išskirtinė, praėjusį šeštadienį Prienų rajono Jiezo paramos šeimai centro vaikai sugužėjo į vaikystės svajonių šalį.

„Gyvenate dviejuose poliuose. Pirmasis – tai likimas, kuris kartais būna negailestingas ir kartais tenka nesusitikti mamos, tėčio arba netekti artimųjų... Antrasis poliūs – tai gyvenimas, į kurį jūs einate. Gyvenime reikia nenusivilti likimu, žvelgti į priekį, mokytis tobulėti ir siekti savo svajonių. Tegul visada jums šviečia saulė“, – renginio metu mažuosius sveikino renginio rėmėjo – paramos fondo „Nordvera“ – steigėjas **Henrikas Stupelis**. Svajonių išsipildymo taip pat linkėjo Prienų rajono vicemerė **Loreta Jakinevičienė**, Jiezo seniūnas **Algis Bartusevičius** bei Jiezo paramos šeimai centro direktorė **Jūratė Virginija Žukauskienė**. O kad nepritrūktų geros nuotaikos, nuotaikingus pasirodymus vaikams dovanojo vaikų ir paauglių pop dainavimo studija „Hey!“, savo eksperimentais su skystuoju azotu stebino linksmeji personažai, į svajonių šalį kartu su vaikais leidosi animatoriai: peliukai Mikis ir Mini.

Rimantė Jančauskaitė

Viena didžiausių imonių Lietuvoje tiesiogiai perka karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

Nuomonė

Rytas STASELIS

Kaip apsaugoti lietuvių galvas?

Mūsų visokių spalvų valdžia daug ir dažnai kalba apie tai, kokios svarbios yra priemonės, nukreiptos prieš ne itin draugišką, švelniai tariant, kaimynų režimų propagandą. Šiek tiek rečiau yra pabrėžiama, kad tokios priemonės nemažai kainuoja. Tačiau esą tokia kova vyksta, ir beveik viskas yra gerai. Galėtų būti gal ir geriau, tačiau dėl objektyvių priežasčių yra neblogoi.

Tačiau po prieš savaitę, sekmadienį, įvykusio incidento Baltarusijos oro erdvėje, kada Minske buvo priverstinai nutupdytas oro linijų „Ryanair“ boingas su daugiau nei 120 keleivių, o lėktuvu keliavęs Baltarusijos žurnalistas – suimtas ir gyvulys ir patupdytas į narvą, retas žmogus pasakytų, kad propagandos fronte Lietuvoje yra viskas pakenčiamai. Nebent pakenčiamai patirtimi vadintume tą, kada diktatorių Lukašenką, nusismaukęs kelnes, čiurškia į akis (sakydamas, jog iš tikrųjų tai – lietus) visam pasauliui (taigi ir mums taip pat). Pasakodamas apie kažkokius teroristinės organizacijos „Hamas“ laiškus, apie nuolankius Lietuvos ir Graikijos vyriausybių tariamus prašymus nutupdyti boingą Minske ir apieškoti.

O ką gi mums ta proga per savaitę yra papasakojusi mūsų valdžia? Problema ta, kad iš tyrimą vykdančių institucijų mes nežinome nieko arba beveik nieko. Jeigu tiksliai prisimenu, praėjus parai televizija parodė vieną policininką ir kažkurį iš aukštųjų prokurorų, kurie apsiribojo informacija bendromis frazėmis apie vykstantį tyrimą. Vėliau kažkuria diena buvo skelbta apie tai, kad kelis apklausta orlaivio įgula beigi devyni dešimtadalčiai keleivių. O koks incidento poveikslas ryškėja? Tiek žinių.

Tačiau jokio požiūrio į tuos niekus, kuriuos tauškia Lukašenką, Baltarusijos premjeras ir kiti. Jokių komentarų dėl svarbiausių faktų: kodėl boingo ekipažas, ilgai dvejojęs, kaip elgtis, per dvi minutes apsisprendė paskelbti nelaimės signalą ir pasuko į Minską – pamatė demonstrantų baltarusių naikintuvų skrydį ar buvo banaliai apmulkintas – suklaidintas Baltarusijos skrydžių vadovo? Kodėl Minsko atstovai gali išplatinti tariamą skrydžių vadovo ir pilotų pokalbių stenogramą (jau yra įrodyta, kad ja buvo mėginta manipuluoti), o Lietuvoje neatirsiranda, kas pateiktų tikros pokalbių išsklotinės versiją, kuri padėtų tiesiog susigaudyti.

Savaime suprantama, tuojau rasis dešimties žmonių, kurie sakys, esą tai tyrimo medžiaga ir skelbti ją – tolygu tyrimą trukdyti. Ir ne kiekvienos nosies reikalas tokius dalykus žinoti. Buliaus mėsas, kaip pasakytų amerikiečiai.

Palikę nosių reikalus ramybėje ir šiek tiek pagalvoję tuo tarpu suprasi: kada nėra jokios informacijos apie didumą visuomenės sukrėtusių įvykių, dalies žmonių smegenyse ne tuštuma vyrauja, o nuosėdomis kaupiasi Lukašenkos ir jo propagandos meistrių tauškalai. Taip sakant – paprastas ir aiškus pasaulio vaizdas. Be kritinio mąstymo.

Galima guosti save, esą gerą antipropagandos terapiją pas mus vykdo tokie žymūs šalies politikos veikėjai kaip Ramūnas Karbauskis ar Agnė Širinskienė. Bet to iš tikrųjų mažai. Tokio akluo pasekmė: ateityje antipropagandos frontuose išleisti milijonai eurų – tarsi tiesiai į unitazą. Kam Lukašenką taps simpatiškas – pagaliu iš tos apčiurkštos galvos nebeišmuši.

Trumpai tariant, siekiant apsaugoti mūsų pačių žmones nuo svetimų tiesių, nesvarbu, kad jie panašūs į kludiesius, privalu aiškiai pagrįsti, kodėl incidentą vadiname oro terorizmu ar piratavimu, kuris „peržengė visas ribas“. Juo labiau šiuo konkrečiu atveju, kada net metapasakojimo kurti nereikia.

Tarp Socialdemokratų partijos pirmininkės pavaduotojų – ir mūsų krašto politikai

Gegužės 29 d. Socialdemokratų partijos pirmininke per partijos suvažiavimą patvirtinta pirmininkės rinkimus laimėjusi Vilija BLINKVIČIŪTĖ.

Jos pirmuoju pavaduotoju dirbs Jonavos meras, Lietuvos savivaldybių asociacijos vadovas **Mindaugas Sinkevičius**. V. Blinkvičiūtės pavaduotojų komandoje – ir Prienų r. savivaldybės administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė**, Birštono merė Nijolė Dirginčienė, kraštiečiai Seimo narė **Rasa Budbergytė** bei kiti gerai žinomi politikai.

Mantas Šernius išrinktas geriausiu praėjusio sezono LKL treneriu

Prienų „CBet“ krepšinio komandos vyriausiasis treneris **Mantas Šernius** buvo išrinktas geriausiu 2020-2021 metų LKL sezono treneriu. Už jį balsavo daugiau nei pusė iš trisdešimt septynių Lietuvos sporto žurnalistų ir sporto komentatorių, dalyvavusių geriausio reguliariojo sezono vyr. trenerio rinkimuose. M. Šernius rinkimuose aplenkė antroje vietoje likusį Vilniaus „Ryto“ vyr. trenerį Giedrių Žibėną.

Saugaus eismo akcija Jiezne

Birželio 1–11 dienomis Lietuvos miestuose ir miesteliuose vyks prevencinė saugaus eismo akcija „Būk saugus, atsargus ir sveikas“.

Akcijos metu įrengtose Kelių direkcijos, policijos komisariato ir visuomenės sveikatos biuro veiklų stotelėse veiks saugos diržų imitavimo demonstravimo ir automobilio apsvietimo įrenginiai, dalyviams bus aiškinaama, kaip reikia taisyklingai dėvėti atšvaitus, koks turi būti techniški tvarkingas dviratis bei primintose vairuotojų saugaus eismo taisyklės. Dėmesys bus skiriamas ir pasipirktų vairuotojams. Dalyviai savo žinias apie saugų eismą galės pademonstruoti sprendami kryžiažodžius, dalyvaujant viktoriaus. **Birželio 10 d. nuo 13 iki 15 val. akcija vyks ir Jiezne, Nepriklausomybės aikštėje.**

Tarybos posėdis

Svarbius klausimus apsvarstė su pavasarinio polėkiu

Prienų rajono savivaldybės tarybos gegužės mėnesio posėdis vyko sklandžiai, be ilgėsių diskusijų, todėl iki pietų buvo apsvarstyti 22 klausimai, išskyrus tris sprendimų projektus, kurie iš darbotvarkės buvo išbraukti metro prašymu. Tarp atidėtų kitam posėdžiui – ir krepšinio sporto klubo „Prienai“ bei VŠĮ „Prienai“ 2020 m. veiklos ataskaitos. Posėdyje pritarė Prienų r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos, UAB „Prienų butų ūkis“, UAB „Prienų vandenys“, UAB „Prienų šilumos tinklai“, Jaunimo reikalų tarybos 2020 metų veiklos ataskaitomis.

Savaniai padeda ir gesinti gaisrus

Prienų rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos viršininkas **Jonas Kvietkauskas** iš politikų sulaukė palankių vertinimų dėl pradėtų teigiamų pokyčių tarnybos darbe, nuosekliai gerinamų ugniagesių darbo ir poilsio sąlygų, atnaujinamos komandų materialinės-techninės bazės. Viršininkas atskaitoje buvo įvardinęs ir nemažai likusių problemų, kurioms išspręsti trūksta lėšų. Tarnybos finansavimas vis dar nėra pakankamas, todėl galimybės atnaujinti automobilius, nupirkti įrangos, suremontuoti pastatus labiausiai priklauso nuo Savivaldybės skiriamos paramos. Visgi Tarybos nariai, užduodami klausimus vadovui, šios temos nepalietė.

Rimai Zablackienė rūpėjo išgirsti, kaip tarnybos veikloje įgyvendinamas savanorių principas. Anot J. Kvietkausko, iš viso priimta 48 savanoriai gaisrų gesinimui, 27 – prevenciniam darbui su gyventojais. Tarnybos viršininkas apgalvestavo, kad pandemijos metu profilaktinis darbas buvo apribotas. Pasak jo, dalis savanorių buvo priskirti komandoms pagal gyvenamąją vietą, kad, kilus gaisrui, galėtų pagalbėti po vieną dirbantiems ugniagesiams. 2020 metais savanoriai gesinti gaisrų išvyko 6 kartus.

Pasigedo elektroninių paslaugų

Praėjusių metų veiklos ataskaitą pristatęs UAB „Prienų butų ūkis“ direktorius **Algis Valatka** iš Tarybos narių išgirdo padėkų ir už sėkmingai rajone įgyvendinamus daugiabučių namų renovacijos projektus, ir už malonią smulkmeną, kuri atskleidžia bendrovės požiūrį į kapinių lankytojus. Neseniai civilinėse kapinėse bendrovės iniciatyva įrengtas stovas su laistytuvais, kuriais gali pasinaudoti žmonės, prižiūrintys artimųjų kapus.

Tarybos narys **Audrius Narvydas** pripažino, kad daugiaprofilinė įmonės veikla rajone yra matoma, tačiau jis turėjo ir pastabų – dėl želdinių priežiūros, nepakankamai išplėtotų elektroninių paslaugų gyventojams. UAB „Prienų butų ūkis“ vadovo A. Valatkos teigimu, jau atnaujinta bendrovės internetinė svetainė, kurioje labai greitai bus įdiegta savitarnos paslauga mokėsių mokėjimui ir kt., nuo šios savaitės, gerinant klientų aptarnavimo kokybę, pokalbiai telefonu bus įrašomi.

Stengsis, kad vartotojai patirtų kuo mažiau nepatogumų

UAB „Prienų šilumos tinklai“ direktorius **Ramūnas Blaževičius** buvo paprašytas atsakyti į klausimus dėl nuostolingos veiklos, paslaugų kainos apskaičiavimo, galimybes statyti naują ar nuo erozijos apsaugoti esamą katilinės kaminą. A. Narvydas išreiškė susirūpinimą dėl to, kad nuo birželio 1 d. dešimčiai dienų bus nutrauktas karšto vandens tiekimas daugiabučių namų gyventojams. Pasak R. Blaževičiaus, jeigu hidrauliniai sistemos bandymai ir skaitiklių metrologinė patikra vyks sklandžiai, ši terminą bus galima ir sutrumpinti, taip pat karštą vandenį gyventojams tiekti vakarais.

Planuoja vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtrą

UAB „Prienų vandenys“ pernai vartotojams ir abonentams pardavė 410,1 tūkst. kub.m geriamojo vandens, jo pardavimas sumažėjo 1,6 tūkst. kub.m. Pagrindinės priežastys – pandemijais metais dalis verslų sustabdė savo veiklą, o viešosios įstaigos nemažai laiko dirbo nuotoliniu būdu.

Pernai prie centralizuotų nuotekų tinklų prisijungė 140 naujų vartotojų, išaugo ascenciacinėmis mašinomis surinktų nuotekų kiekis. Prie to prisidėjo kartu su Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento darbuotojais vykdomi patikrinimai, kaip gyventojai tvarko nuotekas.

Bendrovė nuolat investuoja lėšas į vandentiekio ir nuotekų tinklų renovaciją, statybą ir plėtrą rajone. UAB „Prienų vandenys“ direktorius **Rimantas Ignatavičius** Tarybos narius supažindino su artimiausiais bendrovės planais.

Netrukus prasidės vandentiekio (1,547 km) ir nuotekų tinklų (1,478 km) tiesimo darbai Prienų miesto Naujakurių, Beržyno, Rožių tako, Žalgirio gatvėse. Direktorius teigimu, 53 vartotojai prisijungs prie nuotekų, o 48 – prie vandentiekio tinklų. Mieste numatyta ir daugiau darbų.

Šiemet bus paklota 450 m ilgio vandentiekio trasa Ignacavos kaimu, ja bus tiekiamas geros kokybės geriamasis vanduo 14-kai vartotojų.

Planuojamos investicijos ir kaimo vietovėse: Vyšniūnuose bus rekonstruota 500 m, o Šilavote – 300 m vandentiekio trasų. Atsakydamas į R. Zablackienės klausimą, R. Ignatavičius žadėjo ieškoti sprendimų, kaip centralizuotai tiekti vandenį ir kitų miestelių gyventojams.

Pritarė paskolos ėmimui

Tarybos nariai pritarė siūlymui imti 65 000 ilgalaike paskolą Prienų rajono savivaldybės administracijos vykdomam investicijų projektui „Prienų rajono savivaldybės Išlaužo sen. Išlaužo k. Kaimynų gat-

Į Škėvonių kapines laistytuvų neštis nereikės – jais pasirūpino UAB „Prienų butų ūkis“.

vės kapitalinis remontas“. Šių lėšų prireikė projekto koofinansavimui ir nenumatytois išlaidoms. Paskola imama 5 metų laikotarpiu, paskaičiuota, kad palūkanoms teks sumokėti per 2800 eurų.

Meno mokyklos bus reorganizuotos iki rugsėjo 1 dienos

Daugumos balsais patvirtintas sprendimo projektas dėl Jiezno muzikos mokyklos ir Veiverių Antano Kučingio meno mokyklos reorganizavimo, prijungiant jas prie Prienų meno mokyklos iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

Patvirtinti Prienų meno mokyklos veiklos nuostatai ir nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 45,33 (iš jų 33,83 – mokytojų pareigybės, 11,5 – ugdymo procesui organizuoti ir valdyti skirtos pareigybės).

Iš viso bus panaikinti 6 etapai (2 – mokyklos vadovų, 2 – buhalterijų, 1,5 – raštvedžio, 0,25 – bibliotekinininko, 0,25 muzikos instrumentų derintojo) ir per metus sutaupyta maždaug 98 300 eurų, skirtų jų atlyginimams. Iš jų – 21 700 eurų bus panaudota 0,5 buhalterio ir 1 filialų veiklos koordinatoriaus pareigybėms steigti.

Švietimo ir sporto skyriaus vedėjas **Rimvydas Zailskas** teigė, kad atlyginimų fondas bus peržiūrėtas ir likusios lėšos gražintos į biudžetą tuomet, kai bus išmokėtos išeitinės kompensacijos atleidžiamiesiems darbuotojams.

Šilumos kaina didėja

Daugumos balsais (2 politikiams balsavus prieš, 4 susilaikius) nustatytos AB „Prienų šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamosios pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams (be PVM). Apskaičiuota projekcinė šilumos kaina – 5,77 ct/kWh, palyginti su šiuo metu galiojančia šilumos kaina, ji didėja nuo 5,57 iki 5,77 ct/kWh, pokytis 0,20 ct/kWh. Kaina nurodyta be PVM

(Nukelta į 6 p.)

Namu ūkis

Priminimai birželiui...

Šiomet vasaros pradžios orai labiau panašūs į pavasarinčius. Darželiuose pavėsingose vietose dar žydi tulpės ir narcizai, tik tik įsibėgėja alyvų maršas. Vėsūs ir lietingi orai sujaukė įprastus sodininkų ir daržininkų planus, tenka prisitaikyti prie permainų.

Senolių patirtis orams spėti ir darbams dirbti gerai, tačiau verta ir į šių dienų mokslingus pranešus įsiklausyti. O jie sako, kad geriausias šio mėnesio dienos yra šios: 1, 4, 7, 12, 15, 19, 22, 30.

Prasčiausios dienos: 3, 9, 14, 18, 21, 23, 24, 29.

Tačiau kai kalendorius rodo birželio dienas, tegul jos visos savaip būna geros ir džiaugsmingos. Skubėkime sveikinti vasarą!

Sodininkui...

Jau aną mėnesį kalbėjome apie gyvatvorės, pasikeitusias jų madas. Šį kartą belieka priminti, kad neapleistumėte jų priežiūros. Šiuo metu gyvatvorių medeliai intensyviai leidžia jaunas šakeles, ypač viršutinėje dalyje, todėl antroje mėnesio pusėje tinkamai jas iškarpykite, kad saulės šviesa pereitų ir į apatinę dalį. Taip apsaugosite apatinę gyvatvorės dalį nuo išdžiūvimo. Formuokite norimą formą.

Baigus žydėti alyvoms iškarpykite nurudavusius žiedynus. Jie tikrai nepuošia sodo. Dažnai dejuojame, kad toks trumpas alyvų žydėjimas. Tačiau nesunku šį grožį pratęsti. Reikėtų pasidomėti apie vėlyvesnes alyvų veisles, išgityti vieną kitą krūmelį vengrių, svyrančių ar hibridinių „Preston“, kurios savo žydėjimu dar džiugins ilgesnį laiką.

Taip sulauksite ir jazminų žydėjimo, ir svaigaus jų kvapo. Jazminai tikrai labai greitai auga, dauginasi. Pasidairykite pas kaimynus ar draugus, gal dar neišnaikino seno viško paprasto jazmino – tikrai nepasigailėsite radę vietą sode vienam kitam krūmeliui.

Drėgmės šiomet gamta nepagailėjo, todėl sparčiai auga ne tik žolė, bet ir įvairių medelių ūgliai. Norėdami drėgmę išsaugoti kuo ilgiau, mulčiuokite medelius nupjautos žolės mulčiu, retkarčiais palaistykite nestipriai trašų tirpalu. Pomedžiams mulčiuoti tiks ir perpuvęs mėšlas, ir kompostas, durpės.

Ypatingos priežiūros pareikalaus šiuometinė jauna veja, kuri dar nėra gerai išsėknijusi. Neuzdžiovinkite jos, pjaukite gana dažnai, nes ir maža žolė greitai išgarina vandenį. Sausesniu metu būtina jauna veja laistyti. Drėgmės trūkumas kenkia ir senesnei vejai. Jei tik turite pakankamai vandens, laistykite ir ją, jei ne, žolę pjaukite aukščiau ir rečiau.

Birželio mėnuo aktyvus visiems vaismedžiams ir vaiskrūmiams. Norėdami jiems padėti patęskite mineralinėmis ar organinėmis trąšomis. Pageltę ūgliai ar lapai sufleuroja, kad trūkstų azotinių trąšų.

Nesuklyskite ir laistydami ar tręsdami vaiskrūmius. Suaugusio, derančio vaiskrūmio aktyviosios šaknys yra per 30–40 cm nuo lajos krašto, dažniausiai jos lieka nepalaistytos.

Pradeda formotis vaisiai, todėl purškimui nuo kenkėjų geriau nenaudoti cheminį preparatų, o labiau pasitelkti ekologiškų antpilus, pav., česnakų, tabako, svogūnų laisčių ir kt. Skraidantys vabzdžiai nemėgsta kiečių, garstyčių, pomidorų lapų antpilo.

Gerai apžiūrėkite sodo vaismedžius: jei pamatysite kokią šaką apgeltusiais susmulkėjusiais lapais,

tai gali būti arba atšiaurios žiemos, arba aštrios pavasarinės saulės padariniai. Tokią pažeistą šaką vertėtų nupjauti iki sveikos vietos, patepti sodo tepalu arba natūralių aliejų pagrindu pagamintais aliejiniais dažais.

Daržininkui...

Sakoma, kad mėnuliui būnant Liūto ženkle, per priešpilnį (šiomet birželio 13, 14, 15 dienos) labai greitai dygsta ir auga piktžolės. Todėl tokiu metu patartina purinti dirvą. O kai mėnulis yra Ožiaragio ženkle, per delčią (25 d.), ravėkite lysves – piktžolių nebus ilgai. Tikėti ar netikėti nežinia, bet pamėginti verta.

Birželio pradžia geras laikas sodinti vėlyvuosius kopūstus, porus, pomidorus. O mėnesio pabaigoje į nuolatinę vietą turėtų keliauti arbūzų, melionų, baklažanų daigai. Iki birželio vidurio reikia suskubti pasėti vėlyvasias morkas. Gegužę pasėtas ir sudygusias daržoves reikėtų jau retinti.

Jau gerokai paūgėję anksti sodinti žirniai. Iki žydėjimo juos patariama laistyti tik kartą per savaitę, o pražydusius laistykite 2–3 kartus. Kuo gausiau laistysite, tuo žirniai derės ilgiau. Trūkstam drėgmės žirniai numeta žiedus ir ankščių užuomazgas.

Kad nesudarytų kieta dirvožemio pluta, palaisčius kiekvieną kartą papurenkite. Paaugusius žirnių krūmelius reikia apkaupiti, susmeigti atramas. Be atramų žirnių ūgliai susipina, išgula, derlius būna mažesnis.

Vegetacijos metu žirnius vertėtų patęsti 2 kartus: prieš pat žydėjimą ir kai užmezga ankštis. Žirniams tinka mikrotrašos su organiniais papildais, pavyzdžiui, humusas. Tinka ir kompleksinės mineralinės trąšos.

Nepanikuokite, jei žirnius užpuolė amarai ar žirnių vaisgrauzių vikšrai. Pasigaminkite česnakinio antpilo: 300 g trintų česnakų užpilkite 1 kibir vandens, leiskite nusistovėti, po 10 valandų nukoškite ir šiuo antpilu nupurškite 1 kartą per savaitę žirnius.

Ypač drėgnu oru daržą pamėgs sraigės. Palikite iš vakaro tarp plysuose vieną kitą lentą ar apverstą medinę dėžę. Tuomet beliks iš slėptuvių jas anksti ryte surinkti.

Stebėkite žeminių česnakų žiedynkočius. Kai šie išauga iki 15–20 cm, dalį palikite, kad formuotų orinius svogūnelius, o kitus reikia išlaužyti ar nukirpti prie pat viršutinio lapo. Palengvinkite sau rūpestį dėl agurkų laistymo. Jie labai mėgsta drėgmę, tad paprasčiausiai mulčiuokite juos. Taip ne tik ilgiau išliks drėgnas dirvožemis, bet ir agurkai pradės greičiau megzti vaisius. Mulčiavimui tiks šiaudai, nupjauta vejos žolė. Mulčiuoti geriausia, kai žemė yra išilus. Dar kartą primename, kad laistyti geriau šiltesniu vandeniu ir nepilti ant lapų.

Gėlininkui...

Birželis – tai mėnuo, kai visos gėlės ir dekoratyviniai augalai prašo būti tręšiami, laistomi (nusistovėjus sausesniems orams) ir gerai prižiūrėti. Tik tuomet galime tikėtis jų gero augimo, gausaus ir gražaus žydėjimo.

Iki mėnesio vidurio turite suspėti į gruntą pasodinti užgrūdintus šilumamėgius vienmečių gėlių daigus, sudaigintus jurginus, gumbines begonijas, kanas, dalyti auginiais raganes, floksus. Mėnesio viduryje sėjamos ir dvimečių gėlių sėklos.

Stebėkite, kada nugelsta svogūninės gėlės. Žaliuojančiais lapais tikrai neraukite, pakenksite, kol jie lengvai atsiskiria nuo svogūno. Birželį reikia iškasti krokus, snieguoles, kitų nužydėjusių gėlių svogūnelius. Vienoje vietoje neiškasti paprastai gerai auga 3–5 metus. Vėliau patartina iškasti, nudžiovinti ir rudenį vėl pasodinti.

Žiedus krauna bijūnai. Jei norėsite dovanoti juos varduviniams, kurių ši mėnesį gana gausu, atsiminkite, kad derėtų skinti saikingai, nebent skintumėte labai trumpais koteliais. Šiaip reiktų bent pusę jų palikti.

Bijūnai vienoje vietoje auga ir žydi gana ilgai, net kelis dešimtmečius, o gerai prižiūrimi net iki 50 metų. Todėl nenuvarginkite jų iškindami visų žiedų. O sodindami naujus krūmelius, dauginami visuomet prisiminkite jų ilgaamžiškumą ir tinkamai parinkite vietą.

Žiedus krauna ir rožynai. Tinkamai jiems susiformuoti labai svarbi yra dirvos drėgmė, saulės šviesa, reguliarus tręšimas. Rinkitės įvairius tręšimo būdus, kaitaliokite organines ir mineralines trąšas, laistykite jų tirpalu. Užsirašykite, kad neužmirštumėte, kada ir kuo tręšėte. Laistydami stenkitės vandens nepilti ant lapų.

Tikriausiai jau daugelį kambarinių gėlių išnešėte į lauką, ant terasų. Atsiminkite, kad augdamos vazonuose ir mažame substrato kiekyje jos greitai išsekvoja maistines medžiagas. Todėl pasirūpinkite reikalingu trąšų ir stenkitės nepamiršti laikas nuo laiko jas palepinti. Gerai persodinti į didesnius lauko vazonus.

Nepamirškite ir likusių kambarinių gėlių – joms taip pat reikia dėmesio. Tręšti saikingai būtina visą vasarą. O karštomis dienomis kartais tenka palaistyti net du kartus dienoje. Vertėtų panaudoti drėgmę sulaikančias granules – įmaišyti jų į substratą.

Jokių gėlių nelaistykite labai šaltu vandeniu. Kontrastų augalai nemėgsta – indai ir žemė įkaite, o atvėsintos šaknys stabdo augimą.

Jeigu norite balkone ar terasoje suformuoti išpudingą žydintį rutulį, geriausia tam tiks svyrančios surfinijos. Kai augalas pradeda sparčiai vežėti, reikia nuolat trumpinti jo šakelių viršūnes. Ir taip porą mėnesių. Suformavus rūpesčiai baigiasi, tik reiktų nuolat naudoti specialiai petunijoms ar surfinijoms skirtas trąšas.

Pastaraisiais metais visi pastebime, kad lietuviai vis labiau yra linkę puošti savo namų balkonus, terasas, sodybas... Smagu. Nors mūsų vasaros ir neilgos, įdėtas triušas atsiperka. Daugiau spalvų – daugiau gerų emocijų, džiaugsmingų akimirkų.

Gražios prasidedančios vasaros, malonių darbų, o svarbiausia – pasilikite laiko ir savo poilsiui!

Pašnekėsiai Pažiūrėk į akis...

Sveikinuosi ir sveikinu visus su vasaros pradžia, mielieji. Šaltoka ji šiomet, permaininga, vėlyva, bet su visais savo džiaugsmiais ir rūpesčiais. Ir net pratęstas karantinas jau nebeatrodo toks baisus, nepakeliamas, nes niekas nebekala nuo ryto iki vakaro į galvą – „Likite namuose!“ Išmokome būtinausias pamokas, kaip saugiai gyventi ir dirbti, daugelis vyresniųjų esame pasiskiepiję ir todėl ramesni dėl savęs ir kitų. Nusiemę lauke taip įgrįsusias kaukes jau matome sutikto žmogaus ne tik akis, bet ir veidą, šypseną.

Birželio mėnuo toks visus verpetuojantis, kupinas įvykių, varduvių, įvairiausių švenčių, svarbių, gal ir liūdnokų datų. Ir nors karantino suvaržymai dar galioja, jau tikrai galėsime laisviau susitikti, aplankyti vieni kitus, nuvažiuoti Tėvo dienos proga į kapelius, o tie, kurie turi Tėvus šalia savęs, gal net ir apkabinti. To artumo kaip niekad esame išsiūlę... Močiutės nori nenori tapo „išmaniosios“ – o kaipgi kitaip bendrausi su vaikais, vaikaitiais. Tik šiuolaikinės technologijos gelbėja mus nuo atskirties, leidžia „gyvai“ pasimatyti, pasikalbėti su toliau ar svečiose šalyse gyvenančiais. Išmokome labiau apsipirkti internetu – užsisakyti knygą, rūbą, atsiųsti patikusį filmą, panaršyti dažniau po socialinius tinklus. Jaunimui tai įprasta, o vyresniesiems – nauji potyriai. Mano bičiulė net piešimo kursų šią žiemą nuotoliniu lankė. Gavau gimtadienio progą jos paveikslėli. Tikrai nustebino... Beje, kiek daug liko neatšvėtų gimtadienių, jubiliejų, įvairiausių suktuvių! Neatšvėtų, tai reiškia nebuvo užstalės, gausių vaišių, triukšmingo sanbūrio. Čia ir vėl gyvenimas priverė kitaip sukintis iš padėties, rasti būdų, kaip pradžiuginti savo brangų žmogų. Praėjusių sekmadienį su artima bičiule kartu nuvykome į šv. Mišias. Paskambinusi iš vakaro pakvietė palaikyti draugiją. Nustebau, nes tą dieną jos gimtadienis, o ji, kiek žinojau, nebuvo aktyvi bažnyčios lankytoja. Jau sukau galvą, kaip čia ją nustebinus, gal kokių šviežių bandelių ar pyragų iškepti ir pakabinti ant vartelių pusryčiams. Tad ilgai nesvarsčiusi sutikau. Staiga, švystelėjo mintis, kad gal galėčiau prie kitų intencijų mišiose ir jai palinkėti Dievo palaimos bendroje maldoje, Mergelės Marijos užtarimo rūpestėliuose. Taip ir padariau. Išgirdusi savo vardą krūptelėjo, atsigrėžė į mane. Mačiau nustebusias akis, tad mirktelečiau šelmiškai iš po kaukės. Kai išėjome į lauką apkabino ir kukčiodama šnibždėjo: „Tik mama šitai... tik mama už mane...“ Gera buvo, kad priėmė tokią visų mūsų dvasinę dovaną – bendrą maldą. Supratau, labai to reikėjo.

Vasara... Kokia ji bus mums visiems, ką naujo gyvenime patirsime, kaip išgyvensime? Likimas ir aplinkybės gali iškirsti visokiausių pokštų, bet tai, kas mūsų valioje, ką galime valdyti, daryti, daryti įtaką, tegul skleidžia šviesą ir gerį visoje mūsų aplinkoje. Nenusukime akių gražų vasaros rytmetį sutikę gatvėje žmogų, kad ir nepažįstamą. Tegul mūsų akių šiluma ir giedra šypseną būna jam ir kitiems, o kartu ir sau tos dienos palinkėjimas – gyvenimas yra gražus, būkim laimingi!

Jūsų Augustina

SKANAUS! Jau kvėpia braškės...

Šalta braškių sriuba su pomidorais

Reikės: 500 g braškių, 500 g sunokusių pomidorų, 2 nedidelių agurkų, 4 šaukštų obuolių acto, 4 šaukštų alyvuogių aliejaus, pusės svogūno ir pusės paprikos, skiltelės česnako, pusės šaukštelio druskos. **Papuošimui:** kelių braškių, tarkuotos citrinos žievelės, bazilikų ar mėtų lapelių.

Pomidorus nuplikykite, nulupkite, perpjaukite ir išskobkite sėklas. Agurkus nulupkite, supjaustykite kubeliais. Labai smulkiai supjaustykite svogūną, papriką ir česnaką. Į trintuvą suberkite braškes, daržoves, supilkite actą, aliejų ir pasūdyte sutrinkite iki vientisos tyrės. Galite įpilti šalto virinto vandens ar įmesti ledukų. Dar kartą pertrinkite. Supilkite į sriubos indą ir apie 2 val. palaikykite šaldytuve. Prieš pateikdami suplakite, supilkite į lekštes, papuoškite.

Braškių pyragas

Tešlai: 285 g miltų, 2 šaukšteliai kepimo miltelių, 2 kiaušiniai, 200 g cukraus, 360 ml grietinėlės, žiupsnelis druskos. **Braškių padažas:** pusantro stiklinės smulkiai pjaustytų braškių, 200 g cukraus, pusė šaukšto kukurūzų ar bulvių krakmolo, 1–2 šaukštai vandens.

Braškes susmulkinkite, užpilkite cukrumi ir kelias minutes pakaitinkite. Krakmolą užpilkite šiltu vandeniu, gerai išmaišykite ir iš lėto plona srovele maišydami supilkite į braškes. Padažą kaitinkite, kol sutirštės.

Tešlai miltus sumaišykite su kepimo milteliais ir druska. Kiaušinius išplakite su cukrumi, supilkite grietinėlę, suberkite miltų mišinį ir užmaišykite tešlą. Sukrėskite ją į kepimo popieriumi išklotą kepimo indą, ant viršaus tarpais užpilkite atvėsusio braškių padažo. Kepkite 30–45 minutes 170 laipsnių karštumo orkaitėje, kol paviršius gražiai apskrus. Pyragą pjaustykite atvėsusiu.

Šią vasarą džiugins maudynėmis baseine ir varžybų gausa

(Atkelta iš 1 p.)

dalyvaujanti Lietuvos I lygos čempionate. Tarp tautinius mokymus vykdė Lietuvos futbolo trenerių asociacija, – pasakojo A.Deltuva.

Mokslo metai baigiasi, ir jis viliasi, kad dėl karantino ir buvusio nuotolinio darbo iššūkių mokslivai iš sporto grupių „nenubyrės“, rugsėjį vėl visi susirinks į treniruotes. Centro direktorius pasiūlygė, kad į viešai skelbtą darbo pasiūlymą teniso treneriui greitai atsilypė šios sporto šakos entuziastas. Tomas Mikušauskas yra prienietis, buvęs treneris Angelės Redeckienės auklėtinis, ir pats aktyviai dalyvavęs varžybose. Anot A.Deltuvos, tik pradėjęs dirbti treneris per trumpą laiką subūrė dvi vaikų grupes, jos treniruojasi naujuose aikštynuose, akivaizdu, kad Prienuose teniso sporto šaka turi tęstinumą.

Sporto centro tikslas – Prienuose išlaikyti ir gilią tradicijas turinčią irklavimo sporto šaką, juo lab geografinės sąlygos jai kultivuoti itin geros. Tiesa, šiuo metu jaunieji irklotojai vis dar treniruojasi patalpose su „Concept“ treniruokliais ir negali pradėti užsiėmimų ant vandens, nes kol kas laukiama sportinių valčių laikymui ir saugojimui reikalingų patalpų. Direktorius žiniomis, Prienų rajono savivaldybės administracija deda pastangas šiai situacijai ištaisyti ir padėti mūsų krašto irklotojams.

Leidus atnaujinti pirčių ir baseinų veiklą, pastarosiomis savaitėmis įstaigos direktorius sulaukia nemažai skambučių – žmonės teiraujasi, kada pradės veikti naujasis Prienų baseinas. A.Deltuva informavo, kad baseino hidroizoliacijos ir vandens valymo įrangos bandymai bus pradėti dar šią savaitę. Savo ruožtu bus tvarkomi dokumentai higienos pasui gauti. Centro direktoriui norėtusi baseiną įveikinti dar prieš naujų mokslo metų pradžią, kad darbuotojai spėtų perprasti naujos veiklos

specifiką. Sulig baseino atidarymu bus įdarbinti ir plaukimo treneriai, kurie vaikus pakvies į naujos sporto šakos Prienuose treniruotes, pagal valstybės finansuojamą programą ves mokymo plaukti užsiėmimus. Apie baseino atidarymo datą bus pranešta vėliau.

A.Deltuva žada, kad vasaros sezonas Prienų sporto arenoje ir aikštynuose bus įvairus ir įdomus. Gegužės 29 dieną jį atidarė jubiliejinis, penktasis, Lietuvos mažojo futbolo „7x7“ čempionato etapas ir Lietuvos badmintono čempionatas.

Birželį Prienuose suplanuotos Lietuvos paplūdimio futbolo čempionato I etapo, aerobinės gimnastikos varžybos, Lietuvos kultūrizmo čempionatas. Prienų KKSC baze domisi ir vasaros stovyklų rengėjai.

Rugpjūčio pabaigoje Lietuvoje prasidės ir iki spalio 4 dienos vyks Pasaulio šalės futbolo čempionatas. Varžybos vyks Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje. Prienų sporto arena pasirinkta kaip treniruoti bazė Kaune žaidžiančioms komandoms ir visiems čempionato teisėjams. Jeigu pandemine situacija leis, yra komandų, prieš čempionatą pageidaujančių vykdyti treniruoti stovyklas. Pasak A.Deltuvos, trišalis susitarimas su FIFA ir Lietuvos futbolo federacija jau pasirašytas. Prieš čempionatą bus garbė priimti didžiausio renginio Lietuvos futbolo istorijoje dalyvius.

Dalė Lazauskienė

Žemės ūkio ministerija siekia depolitizuoti vietos veiklos grupių veiklą

Žemės ūkio ministerija (ŽŪM) siekia depolitizuoti vietos veiklos grupių (VVG) veiklą. „Vietos veiklos grupės neturėtų priklausyti nuo politinių vėjų. Siekiame, kad vietinės valdžios interesams VVG nebeatstovautų savivaldybių merai ir kiti politikai“, – sako žemės ūkio ministro patarėjas Daivasas Rybakovas.

VVG yra stipri varomoji jėga, kuri rūpinasi kaimo gerove. Jos veikia kiekvienoje kaimiškoje savivaldybės teritorijoje ir skatina vietos tarpsektorinį bendradarbiavimą. VVG rengia vietos plėtros strategijas Europos Sąjungos paramai gauti. Įgyvendinant strategijas, kaimo vietovėse kuriamos naujos darbo vietos, atnaujinama infrastruktūra, sprendžiamos socialinės atskirties, skurdo mažinimo ir kitos kaimo gyventojų problemos, diegiamos inovacijos.

Tačiau ministeriją vis dažniau pasiekia informacija apie savivaldybių politikų daromą įtaką VVG valdymui, strategijų tikslams. Šiuo metu vietos valdžios atstovai VVG valdyboje sudaro iki 30 proc. narių, o atstovus skiria meras arba savivaldybės taryba. ŽŪM siekia pakeisti šią praktiką ir nori, kad į sprendimo priėmimus įsitrauktų vietos bendruomenė,

veršlas, kitos organizacijos.

Ministerija pateikė *Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, atrankos taisyklių* pakeitimus. Taisyklėse numatyta, kad vietos valdžios interesams VVG valdyme galėtų atstovauti savivaldybės atstovai, išskyrus savivaldybės politikus ir politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojus, taip pat savivaldybės valdomos viešosios įstaigos, įmonės ar biudžetinės įstaigos arba kitos VVG teritorijoje veikiančios organizacijos, kurios valdyme dalyvauja valstybės ar savivaldybės atstovai.

„Siekiant didesnio skaidrumo, taisyklių pakeitimais nustatomos ir prevencinės priemonės, leisiančios užtikrinti viešųjų ir privačių interesų suderinamumą, kitų korupcijos rizikų mažinimą“, – teigia ministro patarėjas D. Rybakovas.

Užs. Nr. 041

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI: EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Vaisingumo sutrikimai – ne nuosprendis, o liga

Ilgą laiką atvirai kalbėti apie vaisingumo problemas ir kreiptis į specialistus buvo nedrąsu. Šiandien, mažėjant nusistovėjusioms stigmoms bei gerėjant šių paslaugų prieinamumui, vis daugiau lietuvių pasiryžta ieškoti pagalbos.

VUL Santaros klinikų Akušerijos ir ginekologijos centro Santaros Vaisingumo centro gydytoja akušerė ginekologė Raminta Baušytė pasakoja apie vaisingumo sutrikimų tendencijas, taikomus gydymo metodus ir aiškina, kodėl ir kurie profilaktiniai tyrimai turėtų būti atliekami reguliariai.

Problema dažnėja

Dar visai neseniai buvo skaičiuojama, kad apie 15 proc. Lietuvos porų turi tam tikrų vaisingumo sutrikimų. Ši statistika niekuo nesiskyrė ir nuo padėties kitose pasaulio šalyse – viena iš šešių porų negalėjo susilaukti vaikų.

Gyd. akušerė ginekologė R. Baušytė teigia, kad šiuo metu nevaisingumo problema itin sparčiai auga: „Skaičiuojama, kad dabar pasaulyje net viena iš keturių porų gali turėti tam tikrų vaisingumo sutrikimų. Lietuva – tikrai ne išimtis.“

2019 m. atliktas tyrimas parodė, kad per penkerius metus vyrų nevaisingumas padidėjo 2,5 karto, o moterų – 1,5 karto.

„Šiuos skaičius lėmė keletas veiksnių, tarp jų – ir geresnis paslaugų prieinamumas. Tačiau taip pat šie rodikliai aiškiai atspindi ir pačios ligos mastą, spartų naujų atvejų didėjimą. Kita vertus, tikrai nereikia, kad visoms šioms poroms reikia pagalbinio apvaisinimo. Visgi tam tikra gydytojų pagalba, norint susilaukti vaikų, yra būtina“, – komentuoja gydytoja.

Kada sunerimti ir kreiptis į specialistą?

Nuo 30-ies metų moters galimybė pastoti pamažu mažėja, o po 35-erių darosi dar sudėtingiau.

Gyd. R. Baušytės teigimu, lytinė bei reprodukcinė sveikata labai priklauso nuo bendros savijautos. Nuotr. fotografo P. Kazlausko

Jeigu moteris yra iki 35-erių metų amžiaus ir porai gyvenant įprastą lytinį gyvenimą bei nenaudojant apsaugos nuo nėštumo priemonių nepavyksta pastoti per 12 mėnesių, reikėtų pasikonsultuoti su vaisingumo specialistu. Tokiu atveju, jeigu moteris yra 35-erių metų amžiaus ar vyresnė, arba tada, kai ji yra iki 35-erių metų amžiaus, bet turi kitų sveikatos sutrikimų, galinčių daryti įtaką vaisingumui, reiktų kreiptis į specialistą po 6 mėnesių.

„Moteris gali turėti policistinių kiaušidžių sindromą, endometriozę, galbūt ji yra persirgusi onkologine liga, galėjusia sutrikdyti kiaušidžių veiklą, o gal vyras praeityje buvo persirgęs tam tikra infekcija, patyręs traumą, kuri pakenkė jo vaisingumui. Priežasčių gali būti pačių įvairiausių, tačiau svarbu nebijoti kreiptis į specialistus ir suprasti, kad tai yra liga, kaip ir visos kitos ligos, ir tikrai – ne galutinis nuosprendis. Jeigu einame gydytis širdies ar kitų mums įprastų ligų, tikrai neverta jausti gėdos ir kreipiantis į vaisingumo specialistus“, – tvirtina gydytoja.

Neretai pakanka tik medikamentų

Vaisingumo sutrikimo gydymo metodų yra įvairių.

Didžiausią dalį sudaro medikamentinis gydymas, kuomet skiriami hormoniniai vaistai, skirti subrandinti apvaisinimui tinkamą moterišką lytinę ląstelę – kiaušialąstę ir sukelti ovuliaciją.

Kita dalis priklauso chirurginiam gydymui, kai, pavyzdžiui, pakanka pašalinti atitinkamą gimdos ertmės darinį (polipą, miomą) ar atkurti kiaušintakių praeinamumą, ir toliau nekyla jokių nesklaidumų pastojant.

Trečioji nevaisingumo gydymo metodų grupė – pagalbinis apvaisinimas ne moters kūne – intrauterininė inseminacija (IUI), kai vyro sperma suširkščinama į moters gimdą, ir pagalbinis apvaisinimas ne moters kūne (IVF/ICSI), kai iš moters organizmo paimtos kiaušialąstės yra apvaisinamos paruošta vyro sperma laboratorijos sąlygomis, o susidarę embrionai perkeliama į moters gimdą.

Gydytojos teigimu, 2016 m. rugsėjo 14 d. priimtas pagalbinio apvaisinimo įstatymas nustato moters pagalbinio apvaisinimo sąlygas, būdus, tvarką, o 2016 m. gruodžio 20 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Pagalbinio apvaisinimo paslaugų teikimo ir jų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašas. Jis suteikia teisę poroms, atitinkančioms kriterijus, gauti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamas pagalbinio apvaisinimo paslaugas. Tai paskatino kreiptis asmenis, kurie anksčiau buvo praradę viltį.

„Žmonės pradėjo atviriau ir garsiau kalbėti apie nevaisingumo problemas, buvo skatinami nelikti vieni su liga, todėl daugelis galiausiai išdrįso kreiptis pagalbos. Visa tai padarė įtaką statistikai: pamatėme pagausėjusius nevaisingumo atvejus. Tiesiog vieni galvojo, kad tai nebeįgydoma, kiti – kad neturi tam pakankamai lėšų, todėl nesikreipdavo“, – teigia gyd. akušerė ginekologė R. Baušytė.

Lytinė sveikata priklauso nuo bendros savijautos

Kiekvienas turėtų suprasti, kad organizmas yra vienas, o mūsų lytinė ir reprodukcinė sveikata bei bendra savijauta yra itin glaudžiai susijusios tarpusavyje.

Ir moterims, ir vyrams, be kasmetinių profilaktinių patikrinimų pas gyd. akušerį ginekologą ar gyd. urologą, rekomenduojama atlikti bendrą kraujo tyrimą, bendrus šlapimo, gliukozės, lipidų, skydliaukės, kepenų, inkstų tyrimus, elektrokardiogramą, periodiškai pasimatuoti arterinį kraujo spaudimą.

„Geležies trūkumas, padidėjusi gliukozė ar, pavyzdžiui, pakilęs kraujospūdis gali turėti didžiulę įtaką visai lytinei sveikatai ir galimybei pastoti bei išnešioti vaiką, todėl kartais užtenka labai nedaug iki stebuklo. Aišku, pirmiausia šias problemas reikia išsiaiškinti, kad būtų galima jas tinkamai koreguoti“, – atkreipia dėmesį gydytoja.

Be to, būtina dalyvauti valstybės kompensuojamose profilaktinėse programose: 25–60 metų moterims kas 3 metus atlikti onkocitologinį gimdos kaklelio tepinėlį, o 50–69 metų amžiaus vyrams ir vyrams nuo 45 metų, jei jų tėvai arba broliai sirgo prostatos vėžiu, – kas 2 metus atlikti PSA tyrimą. Taip pat profilaktiškai tikrintis patariama ir jaunesniems asmenims, o esantiems rizikos grupėje arba jau turintiems ikivėžinių pakitimų – dar dažniau.

Siekiant ne tik lengviau pastoti, bet ir sveikiau gyventi, medikai rekomenduoja vengti nekokybiškų maisto produktų, rinktis subalansuotą mitybą, atsisakyti rūkymo, alkoholio bei kitų žalingų įpročių, išlaikyti fizinį aktyvumą, normalią kūno masę, daugiau būti gryname ore.

Užs. Nr. 042

Projektas „Būk atsakingas – rinkis gyvenimą!“ yra finansiškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis.

Rinkis Gyvenimą

Didikų Pacų palikimo ženklai

Kristupas Zigmantas Pacas ir Pacų giminės iškilimas LDK

Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės didikai Pacai – seniausia ir galingiausia Lietuvos bajorijos giminė, aktyviai veikusi ne tik valstybės visuomeniniame-politiniame gyvenime, bet ir prisidėjusi prie iki šiol išlikusių ypatingos kultūrinės, meninės reikšmės ir vertės bažnyčių, vienuolynų statybų fundavimo Varšuvoje, Vilniuje, Kaune, Jiezne ar kituose buvusios Abiejų Tautų Respublikos (ATR) miestuose ir miesteliuose.

Savo galios viršūnę didikai Pacai pasiekė XVII amžiaus antroje pusėje. Giminės iškilimas siejamas su LDK kancleriu KRISTUPU ZIGMANTU PACU. Anot tarptautinės mokslinės konferencijos „LDK didikų Pacų giminė ir Lietuvos Barokas“ pranešėjo, Vytauto Didžiojo universiteto doktoranto Ričardo Jaramičiaus, gebėjimas suartėti su ATR karaliais Jonu Kazimieru Vaza, Mykolu Kaributu Višnieviekiu, pastarųjų valdovų dvarais, sumani politika, ryšiai su Italijos giminėmis leido K. Z. Pacui tapti vienu galingiausių to meto LDK veikėjų. Šalia kanclerio svarbią rolę valstybiniame gyvenime užėmė ir kiti giminės atstovai: LDK didysis etmonas ir Vilniaus vaivada MYKOLAS KAZIMIERAS PACAS, Vilniaus vyskupas STEPONAS MIKALOJUS PACAS, Žemaičių vyskupas KAZIMIERAS PACAS ir kiti.

Kristupas Zigmantas Pacas ir Kauno pavietas

Dar XVI a. LDK buvo įgyvendinamos reformos. Tuo metu valstybės gyvenime svarbios buvo ir 1564–1566 m. teisinė ir administracinė reformos. Būtent pastarosios pertvarkos metu buvo suformuoti LDK administraciniai vienetai: vaivadijos ir pavietai (pavietas – vaivadijos dalis, turinti renkamą kolektyvinio valdymo instituciją, administraciją, teritorijos valdytoją kaštelioną). Tarp tokių naujai suformuotų administracinių vienetų buvo ir Trakų vaivadija, kuriai priklausė Gardino, Kauno, Trakų ir Upytės pavietai.

Nors XVI amžiuje susiformavusias pavietų ribas šiandien yra sudėtinga tiksliai nurodyti, žinoma, jog Kauno pavietui priklausė ir **Birštono apylinkės** bei dalis dabartinės **Prienujų rajono teritorijos**.

Istoriko teigimu, Pacų ekonominės galios augimas buvo neatsiejamas nuo to, kad jos atstovai kartais turėdavo net keliolika pilną nešdavo seniūnijų, kurios tuo metu didikams buvo patikėtos kaip atlygis ar paskatinimas. Tarp daugelio tokių seniūnijų, kurias XVII a. antroje pusėje ir dalį XVIII amžiaus valdė Pacų giminės atstovai, buvo ir Kauno seniūnija.

Įprastai seniūnija buvo paskiriama iki „gyvos galvos“, tačiau, norėdami išsaugoti pajamų šaltinį, neretai atveju jos valdytojai išrūpindavo teisę perleisti jas savo šeimos nariams ar globotiniams. „Tokiū būdu seniūnijas gaudavo ir kai kurie Pacų giminės atstovai. Pavyzdžiui, LDK iždininkas Steponas Pacas savo vyresniajam sūniui Stanislovui perdavė Prienujų seniūniją, o dvylikamečiui Kristupui Zigmantui – Vilkaiviškio. Toks seniūnijų perleidimas mažamečiams didikų vaikams tuo metu buvo įprastas ir kitose didikų giminėse“, – konferencijos metu pasakojo R. Jaramičius.

LDK kanclerio Kristupo Zigmanto Paco herbas, vaizduojamas 1670 m. kanclerio portrete.

Vėliau, 1666 m., K. Z. Pacas gavo privilegiją valdyti ir ypač paklausia Kauno seniūniją. Visgi, anot istoriko, tokiam didikui, kaip K. Z. Pacas, šios pareigos nebuvo kuo nors išskirtinės, mat tuo metu jis jau buvo daugybės seniūnijų ir daugiau nei 20 valstybės dvarų bei kompleksų valdytojas, Gardino ir Alytaus ekonomikos administratorius, Nemajūnų girininkas.

Ir nors šiais laikais užčiuopti konkrečios vietos seniūno valdymo ženklų, liudijančių apie jo veiklą, istorikams nėra taip paprasta, R. Jaramičiaus teigimu, Kauno paviete LDK kancleris paliko savo veiklos ženklų, kurie tarsi įkūnija XVII a. antrosios pusės Pacų giminės galią ir katalikų bažnyčios rėmėjų vaidmenį. Būdamas Baroko epochos žmogumi, K. Z. Pacas negailėjo lėšų bažnyčių statybai, puošybai ir išlaidų savo administruojamose valdose: jis puoselėjo ir puošė rūmus Jiezne, Jiezno bažnyčią, daug dėmesio ir finansų skyrė Pažaislio vienuolyno statyboms, rėmė Virbalio dominikonų vienuolyną.

Pats būdamas bevaikis, kancleris prisiėmė auklėti Konstantino Paco trečiąjį sūnų **Mikalojų Andrejų Pacą** – išleido šį į mokslus, rūpinosi jo karjera, o 1676 m. K. Z. Pacas jam perleido ir Kauno seniūniją bei Jiezno miestelį.

Kauno seniūnu M. A. Pacas buvo daugiau nei 3 dešimtmečius – iki 1708–1710 metų. Vėliau šias pareigas užėmė jo sūnus iš antrosios santuokos – **Kristupas Konstantinas Pacas**. Jis taip pat gavo valdyti Jiezno dvarą bei privilegiją Jiezno mieste lyje rengti turgus ir rinkti maitą.

Per visą Pacų valdymo laikotarpį Kauno seniūnija buvo patikėta 5 Pacų giminės atstovams. Paskutiniu metu Kauno seniūnu Pacų giminėje tapo LDK raštininko Antano Mykolo Paco ir Teresės Radvilaitės sūnus **Mykolas Pacas**, gimęs 1754 m. Jiezne. Jis po tėvo mirties paveldėjo Jiezno dvarą, padarė žymią karinę karjerą,

taip pat buvo renkamas pasiuntiniu į ATR seimus. Tačiau, kaip teigė Kauno pavieto istorijos tyrinėtojas R. Jaramavičius, kiti Kauno seniūnais buvę Pacų giminės atstovai neturėjo tokios išskirtinės galios valstybėje, kokia buvo sutelkęs Kristupas Zigmantas.

Pacai Lietuvos kariuomenėje

Kancleris ne tik rūpinosi seniūnijų reikalais, bet ir buvo vienas iš husarų vėliavų rotmistrų.

Anot Klaipėdos universiteto istorijos ir archeologijos doktoranto **Vidmanto Airini**, XVII a. pirmosios pusės karų metu Lenkijos ir Lietuvos kariuomenės vadai atvirose kovose daugiausia rėmėsi husarų kuopomis – sunkiąja kavalerija – turėjusiomis taktinį pranašumą prieš daugumą to meto priešų, kas lėmė ir pergales ne viename mūšyje. XVII a. viduryje šioms kuopoms, kaip ir kitiems kavalerijos daliniams, vadovavo ir juos organizavo rotmistrai, kuriais neretai atveju tapdavo ne profesionalūs kariniai, o didikai, iškilūs ir turtingi valstybės veikėjai. Taigi XVII a. antroje pusėje įsigalėjus didikams Pacams, šie tapo rotmistrais ir buvo atsakingi už kariuomenės formavimą. Prie husarų vėliavų vairo stėjo: dviejų kuopų vadu tapęs didysis etmonas Mykolas Kazimieras Pacas, Kazimieras Sieštickis, Kristupas Bialozoras bei, žinoma, kancleris Kristupas Zigmantas Pacas.

Anot V. Airini, amžininkai liudija aukštą Pacų (ypač M. K. Paco) husarų vėliavų dalinių padėtį ir apskritai puikų giminės statusą kariuomenėje. Visgi vėlesniame laikotarpyje M. K. Paco husarų vėliavų pavyzdžiai parodė ir grėsmingo LDK kariuomenės nuosmukio ženklus. Nesumokėti atlyginimai, nepakankama valstybės pagalba, atlyginanti už karo metu patirtus nuostolius, sukėlė elito kareivių nusivylimą. Ši neigiama tendencija prisidėjo prie Lietuvos kariuomenės ir jos kavalerijos silpnėjimo veiksmų.

Giminės didybė atsiskleidžia tradicijose ir heraldikoje

„Pacų vėliavų husarai puoselėjo bajoriškąsias vertybes ir tradicijas. Drašos ir meistriškumo reikalaujančias dvikovas kardais ar šaunamaisiais ginklais jie neretai laikė sprendimo būdu apginti savo garbę arba įtvirtinti savo statusą. <...> Vertėtų atkreipti dėmesį į husarų dalyvavimą iškilme ir jų vaidmenį Baroko epochos Lietuvos didikų teatralizuotose laidotuvių apeigose, kuriomis būdavo pagerbiami ir amžinybėn iškeliami Pacų giminės atstovai. Šios

(Nukelta į 8 p.)

Lietuviško žodžio švyturiai

*Ar kas uždegs vaškinę žvakę,
Kai smėlio kauburį supils
Už sunkų kelią, baugią naktį,
Ar mus kas knygnešius atmins.*

KNYGNEŠYS
ALEKSANDRAS PRAŠKEVIČIUS-PROŠKUS
1866–1942

Lemtingi žodžiai sudėti į šias eilutes, nes visais laikais nebuvo deramai įvertinta tai, kas buvo padaryta dėl tautos, dėl visuomenės ir jų namų gerovės. Žinoma, priešas tam būta įvairiausių, tokių, kaip nedraugiškų valstybių sukelti viską naikinantys grobikiški karai, po to dar sekusios, kaip ir pastarojo meto, labai pavojingų virusų pandemijos, marinusios ir seną, ir mažą, – bet tai jau praėityje. Beliko tik svarbiausia – užmarštis. Mes neturime teisės užmiršti savo praeities, kurdami ateitį, turime mokyti savo vaikus būti dorais valstybės piliečiais, patriotais. Visų pirmiausia išmokyti tarti žodžius savo gimtąja kalba, gyventi pagal tautinius papročius, gerbti tikėjimą ir nepamiršti tautos istorijos.

Labai sunkų kelią teko įveikti lietuvių kalbos vystymuisi ir rašto kūrimui. Lietuvos valdovai ir didikai tenkinosi slavų cerkvių raštininkų paslaugomis, o po unijos su Lenkija buvo naudojamas lotyniškas arba lenkiškas raštas. 1535 metais **Abraomas Kulvietis** Vilniuje įsteigė pirmąją aukštąją Lietuvišką mokyklą, tačiau ji gyvavo tik septynerius metus. Prolenkiško vyskupo Povilo Olšanskio pastangomis mokykla buvo uždaryta. A. Kulvietis pasitraukė į Prūsiją. Čia paskutinis kryžiuočių ordino magistras, Prūsijos kunigaikštis **Albrechtas Brandenburgietis** Karaliaučiaus universitete įsteigė lietuvišką fakultetą, nes to reikėjo Prūsijoje gyvenančių lietuvių švietimui. A. Kulvietis tapo profesoriumi. 1569 m. sausio 8 d. buvo atspausdinta pirmoji knyga lietuviškai – **Martyno Mažvydo KATEKIZMAS**. Būtent Prūsijoje lietuvių kalbos ir raštijos vystymas įgavo pagreitį, buvo išleista **Jono Bretkūno** lietuviškas pamokslų rinkinys **POSTILĖ**, **Konstantino Sirvydo** pirmasis lietuvių **ŽODYNAS**, **Danieliaus Kleino** lietuvių kalbos **GRAMATIKA**.

Knygnešystė iš Prūsijos į Lietuvą prasidėjo daug anksčiau nei buvo carinės valdžios uždrausta lietuviška spauda 1864 metais. Reikia manyti, kad neapsieita be soviniščių lenkų šlėktų ir dalies kunigų pritarimo, kurių nemaža dalis niekino lietuvių kalbą, teigdami, kad tai pagoniška kalba ir dievas jos nesupranta. Tai tęsėsi ne tik iki spaudos atgavimo 1904 metais, bet dar ir žymiai vėlesnių laikų. Pirmieji knygnešiai veikė laisviau, nebuvo to draudžiamo įstatymo, tad su mažesne rizika pramynė jiems vieniems žinomus kelius, bet 1864 m. įsigaliojus draudimo baudžiamajam įstatymui, knygnešystė tapo labai pavojinga – grėse kalėjimui ir tremtis į Sibirą. Tačiau lietuviai nepabūgo caro žandarų, su dar didesniu atkaklumu tęsė savo darbą, kad ir labai pavojingą. Šimtai knygnešių nuo Klaipėdos, Tilžės, Marijampolės, Seinų iki Biržų, Zarasų, Vilniaus, Valkininkų pasklido po Lietuvos miestelius ir bažnytkaimius su lietuviška spauda, malda-knygėmis, elementoriais. Visur jie buvo laukiami, nes „drukavotos“ lietuviškos knygelės buvo paties vyskupo Motiejaus Valančiaus pašventintos. Į šią veiklą įsijungė ir mano protėviai iš Kalvių parapijos, Kaišiadorių vyskupijos. Pasiturintis ūkininkas **Simonas Praškevičius**, gimęs apie 1785 m., buvo raštingas, mokė kaimo vaikus skaityti ir rašyti. Sūnų **Jurgi Praškevičių**, gim. 1819 m., taip

pat lavino rašto. Jis keitė tėvą mokant kaimo vaikus, vadinosi daraktorium. Sulaukęs pilnametystės aktyviai įsijungė į knygnešystės veiklą, lietuviškos spaudos parsigabendavo iš Tilžės. Dauguma Kalvių ir Semeliškių parapijos daraktorių mokė vaikus iš jo parneštų elementorių. Būsimą knygnešį **V. Balasevičių** nusivežė į Tilžę ir pamokė, kokiais taktais per sieną gabenti lietuvišką spaudą. **Jurgis Praškevičius**, 1854 m. vedęs **Kotryną Januškauskaitę**, Stakliškių sen. Pakrovų kaime įsigijo valaką žemės, sukūrė gražią sodybą, užaugino tris sūnus ir šešias dukteris, visus išmokė lietuviško rašto, o sūnus leido dar mokytis Jiezno valdinėje mokykloje. Knygnešio veiklos nenutraukė ir gyvendamas Pakrovuose, mokė ir sūnus tai daryti.

Mirė prosnelis **Jurgis** 1901 m., sulaukęs 82 m., palaidotas Stakliškių kapinėse. Sūnus **Aleksandras** (g. 1866 m. Pakrovų k.) ėjo tėvo takais, gabeno spaudą su knygnešiu iš Pakrovų k. **Kajetonu Braziukaičiu** ir ją platino Jiezno, Stakliškių, Butrimonių, Onušio, Valkininkų ir kitose apylinkėse, nugabendavo ir į Vilnių. Palaikė ryšį su SIETYNŲ draugija, aprūpindavo spauda dažnai Pakrovuose besilankiusius: būsimą rašytoją **Liudą Girą** ir būsimą Lietuvos užsienio reikalų ministrą **Juozą Purickį**. **Aleksandras** vedė K. Braziukaičio seserį **Domicele**. Ji aktyviai padėjo gabenti spaudą, važiuodavo net į Tilžę, palaikė tvarką ūkyje, užaugino keturis sūnus ir dukterį. Dramatiškai klostėsi šios šeimos likimas, vyriausias sūnus **Aleksandras** emigravo į Ameriką. **Pranas** (g. 1898 m.), Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris, kovojo su lenkais, vėliau dirbo valstybės įstaigoje ir sukūrė savo šeimai sodybą. Jauniausias sūnus **Kajetonas** mokėsi universitete.

Aleksandras Praškevičius-Proškus mirė 1942 m. vasario 14 dieną, palaidotas Stakliškių kapinėse. Tą dieną gimia aš – pakeičiau šiam pasauliui senelį... Vykto karas, pakaitomis siautėjo tai raudonasis bolševizmas, tai rudasis fašizmas, kol vėl ir ilgam sugrįžo stalininis barbarizmas. Abi pusės vykdė iki šiol pasaulyje nematytą, protu nesuvokiamą genocidą ir terorą.

Prasidėjo pokario laikų partizaninės kovos, degė sodybos, ešelonais į gulagus išvežta šimtai tūkstančių tremtinių. Jau pirmuoju 1945 m. ešelonu į Komijos lagerius buvo išvežta senelė 78-erių metų **Domicele Praškevičienė**, viena, be savų, ten ir mirė iš bado. Sodyba Pakrovuose buvo sunaikinta, tik didžiuliai klevai byloja, kad čia kažkada gyventa. Sūnaus **Prano** sodybą Gerulių kaime NKVD-istai sudegino dar 1944 m. gruodžio mėn., būk tai ten partizanai prisilaikė. Du sūnūs **Pranas** ir **Kajetonas** 1946–1947 metais pagal karinio tribunolo nutarimus buvo represuoti Vilniaus kalėjime. Toks fatališkas knygnešių dinastijos

(Nukelta į 8 p.)

„Pamiršk savo amžių“ ...

Nuo ankstyvo ryto paskutinio pavasario šeštadienio rytą ir važiuoti, ir pėsti – labai daug žmonių skubėjo turgun. Kai kuriose vietose aplink turgų pėstieji buvo greitesni už važiuotus, mat tikrai buvo sunku rasti vietą, kur pastatyti automobilį.

„Revuonos“ gatvė siauresnė, matyt, bus pėsčiųjų takas, atkarpai iki įvažiavimo į gyvuliukų turgų labai mažytė, žiede nestovėsiu, todėl sukau kelis ratus, nes uošvienė įsakė nupirkti vištą“, – pasakojo Tadas. Jis galėjo vištas maiše atsinešti per du kartus, bet kad ir „Norfos“ aikštelėje ir jos prieigose buvo automobilis prie automobilio. Jaunas pirkėjas negailėjo ir pasiūlymų, į kuriuos, jo nuomone, turėtų turgaus savininkas ir atsižvelgti. „Kodėl, pavyzdžiui, sekmdieniais, kai turguje ramiau, nesurengti kad ir automobilių turgaus. Būtų bruzdesio daugiau, aš pats porą motociklų atvarečiau parduoti, keletą dviračių“. Kiek vėliau sutiktas turgaus savininkas Rimvydas Skorupskis tokiai minčiai visai neprieštaravo, jo nuomone, būtų malonu išgirsti daugiau nuomonių šia, sekmdienio turgaus, tema.

O pasirinkti pirkti ar pasidairyti tikrai buvo į ką. Ūkinių gyvūnų turgavietėje ypač perkami buvo mažyliai, kelių parų ar savaičių viščiukai, ančiukai, žasiukai. Pirko ir vištas, viena, kuri kiaušinius pradės dėti po mėnesio ar vėliau, kainavo 7 eurus. Buvo daugiau ir ūkininkų. Vieno iš jų teigimu, „mūsų pasaulyje nieko naujo. Centnerio kviečių, miežių, kvietrugių ar avižių kaina priklauso nuo perkamo kiekio, mokėjimo derėtis, o vienas maišas kai-

Amatininkė iš Kretingalės Inga Valauskienė pristatė originalius papuošalus iš odos, keramikos, gintaro stilingoms moterims.

nuoja 7–10 eurų“. Vyras dar užsiminė, kad jiems nebaisios orų prognozės. Kadaisė žmonės ir savo metus skaičiuodavo pagal tai, kiek žiemų peržiemojo, kiek pavasarių sulaukė. Kalendorių jiems atstojo mėnulis. Pagal jį ir visi darbai buvo rikiuojami. Nešinas svyranti perlagonija ir verbena papuošti namų erdvei, pirkėjas iš Jiezno ragino pamiršti savo amžių ir nebijoti nei savęs puošti, nei aplinkos. Svarbu širdžiai gražu būtų“, – patarė jis. Į turgų drauge atvyko, kaip sakė, „pusė kaimynų“, ko gero, tiek, kiek sutilpo į mašiną. Už litrą pieno, kaip įprasta, mokėjęs 0,50 euro, vienas jų buvo pasiilgęs „gyvos karvės“: „Mano baba vis sakydavo, kai pienas, melžiant karvę, putoja, bus lieštaus. Ai, ir lašiniai jeigu rasoja, tai jau reikia akimis pažiūrėti, kurioj pusėje „dumbloja“.

Už nemažą kaimišką sūrį pir-

kėjas sakė mokėjęs tris eurus. Jo manymu, tai yra nedaug. O lašinių buvo galima pasirinkti, už kilogramą ir 5, ir 8 eurus mokėti.

Įvairiomis žolelėmis, kremais prekiaavo žinoma žolininkė, kiek iš toliau buvo atvykę prekeiviai, kurie siūlė įvairių ir kremų, ir aliejų iš kanapių sėklų. Savo darbus iš odos, gintaro, keramikos mūsų stilingoms turgaus lankytojoms siūlė amatininkė Inga Valauskienė, atvykusi net iš tolimes Kretingalės.

Įvairiausių daigų (pomidorų, agurkų, paprikų, kopūstų, braškių, žemuogių, įvairių gėlių) buvo gausus pasirinkimas, todėl ir kainos šiek tiek svyravo. Jų, kaip ir dekoratyvinių augalų, vaismedžių ar vaiskrūmių, buvo didelis pasirinkimas ir sekmdienio rytą. Šį rytą dvi prienietės į turgų atėjo dėl to, kad ramiau, mažiau šurmulio, galima ramiai rinktis, matuoti drabužius. Beje, abi dienas buvo galima rasti visko, ko reikia išskylai į gamtą. Šašlykinė kainavo iki 50 eurų, buvo palapinių, lauko baldų, dviračių. Taip pat labai didelis pasirinkimas įvairios patalynės, rankšluosčių ir naujų, ir šiek tiek naudotų. Medaus nedidelį indelį už du eurus pirkusi Vilė skubėjo dar pieno. Ji pasidalijo pieno kisielių su medumi receptu, kuris, pasak moters, labai tinka įvairaus amžiaus žmonėms gerti ir vasarą: „Reikės: dviejų stiklinių pieno, po du šaukštus vandens, razinų ir medaus, dviejų šaukštelių krakmolą, cukraus. Medų ištirpinti šaltame vandenyje ir jame išmaišyti krakmolą. Pieną užvirinti, suberti gerai nuplautas razinas, supilti ištirpintą krakmolą su medumi, viską gerai išmaišyti ir užvirinti. Kisielių gerti šaltą“.

Nauderis birštonietis iš birštoniečio ar dovanų gaus – neatskleidė nei vienas.

„Prienu turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

Svarbius klausimus apsvarstė su pavasarinu polėkiu

(Atkelta iš 2 p.)

(gyventojams taikomas 9 proc. PVM, įmonėms taikomas 21 proc. PVM).

Dėl bibliobuso politikų nuomonės išsiskyrė

Prienu rajono savivaldybės administracijai leista įsigyti mobiliosios bibliotekos veiksniams pritaikytą automobilį, kurio vertė ne didesnė kaip 50 000 Eur (su PVM). Juo naudosis Prienu Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka, kuri organizuos knygnešystės, kultūros sklaidos, edukacines, elektronines ir kt. paslaugas kaimiškose vietovėse, likusiose be bibliotekos filialų. Mikroautobuse bus sudarytos sąlygos gyventojams pasinaudoti kompiuterine įranga ir internetiniu ryšiu –

susirasti ir atsispausdinti dominančią informaciją, sumokėti mokesčius, pasinaudoti Savivaldybės nuotolinėmis ir kitomis viešosiomis paslaugomis (e. valdžia, e. sveikata ir kt.).

Tarybos narys A. Narvydas viešai suabejojo, ar toks sprendimas yra geras, anot jo, jei gyventojai per metus nepasigedo bibliotekos paslaugų, jie nesinaudos ir bibliobusu. Jis kvietė pirmiausia patiems pasidomėti, gyventojų paklausinti, o ne iš kitų rajonų valdininkų lūpų išgirsti, ar bibliobuso paslaugos pasiteisina.

Taip pat buvo keltas klausimas dėl bibliobuso vairuotojo etato. Besidomintiems buvo atsakyta, kad atskiro etato steigti nereikės, gyventojus aptarnaus mikroautobusą vairuojantis bibliotekos darbuotojas.

Meras A. Vaicekauskas ir kiti

valdančiosios koalicijos atstovai kvietė pritarti bibliobuso įsigijimui, pasak jų, net jei idėja praktikoje nepriimtų, lėšos nebūtų iššvaistytos – mikroautobusiukas atnaujintų Savivaldybės turimų automobilių parką ir būtų naudojamas kitoms reikmėms.

A. Narvydo siūlymas atidėti sprendimo projektą nesurinko balsų daugumos.

Daugiau mokinių gaus nemokamą maitinimą

Patvirtinti Kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams tvarkos aprašo pakeitimai. Priėmus sprendimą daugiau mokinių galės gauti nemokamą maitinimą, mokinių tėvams (globėjams), kurių vaikai mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pagal pradinio

SPRENDIMAI PRIIMI BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2021 M. GEGUŽĖS 28 D. POSĖDYJE

Eil. Nr.	Sprendimo numeris	Sprendimo antraštė
1	2	3
1.	TSE-97	Dėl Birštono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų patvirtinimo
2.	TSE-98	Dėl biudžetinės įstaigos Birštono turizmo informacijos centro 2020 m. veiklos ataskaitos
3.	TSE-99	Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Birštono vandentiekis“ 2020 metų metinio pranešimo
4.	TSE-100	Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Birštono šiluma“ 2020 metų metinio pranešimo
5.	TSE-101	Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Birštono šiluma“ 2021–2023 metų investicinio plano
6.	TSE-102	Dėl Birštono savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo išdavimo ir Birštono savivaldybės žemės patikėtinio patiriamų nuostolių dydžio apskaičiavimo ir atlyginimo tvarkos patvirtinimo
7.	TSE-103	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 12 d. sprendimo Nr. TSE-3 „Dėl Birštono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo
8.	TSE-104	Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų 2022 metams nustatymo
9.	TSE-105	Dėl žemės mokesčio tarifų 2022 metams nustatymo
10.	TSE-106	Dėl nekilnojamojo turto ir žemės nuomos mokesčių lengvatų
11.	TSE-107	Dėl Birštono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir panaudojimo tvarkos aprašo pakeitimo
12.	TSE-108	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 15 d. sprendimo Nr. TS-13 „Dėl socialinės paramos mokiniams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
13.	TSE-109	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 15 d. sprendimo Nr. TS-16 „Dėl Birštono savivaldybės asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios
14.	TSE-110	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 18 d. sprendimo Nr. TS-210 „Dėl Birštono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo
15.	TSE-111	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2021 metų antrojo pusmečio posėdžių grafiko patvirtinimo
16.	TSE-112	Dėl Birštono sporto centro teikiamų paslaugų sporto paskirties pastate kainų patvirtinimo

Visus Tarybos sprendimus galite rasti www.birstonas.lt skiltyje Teisės aktai.

Lietuvos mažąjį futbolą Prienuose pristatė ir šios sporto šakos žvaigždės

(Atkelta iš 1 p.)

sužaidė lygiosiomis: su FK „Ekranu“ (Panevėžys) 2:2 ir su SC-FK „Akmenė“ 1:1. Įvarčius pelnė Tomas Jonyka, Kasparas Petkevičius ir Robertas Ratkevičius.

Po oficialių čempionato rungtynių Prienu futbolą entuziastų komanda žaidė draugiškas rungtynes su Lietuvos mažojo futbolo ambasadoriaus Deivido Šembero sudaryta

futbolo žvaigždžių komanda „Deividas ir Draugai“ ir su visa pagarba šeiminkams deramai atsilaukė gnyboje prieš buvusius profesionalius žaidėjus. Rungtynės baigėsi rezultatu 7:5 svečių naudai.

Lietuvos mažojo futbolo čempionate teisėjavo garsus futbolo arbitras Gediminas Mažeika.

ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje, nereikės kreiptis dėl nemokamų pietų, kadangi nemokami pietūs bus skiriami pagal mokinių sąrašus, kurių pateiks mokyklos.

Suteikta galimybė nemokamą maitinimą ir paramą mokiniui reikmenims įsigyti ne vyresniems kaip 21 metų mokiniams iš nepasiturinčių šeimų, kurie mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programas.

Pasidžiaugė Stakliškių sporto klubo veikla

Išklausyta VŠĮ Stakliškių sporto klubo 2020 metų veiklos ataskaita, kurią pristatė klubo ir krepšinio komandos Prienu „CBet-KKSC“ vadovas **Rimas Katukevičius**. Jis taip pat atsiskaitė už lėšas (10 000 eurų), kurias Savivaldybė pernai skyrė komandos dalyvavimui Re-

gionų krepšinio lygos A divizione. R. Katukevičius pabrėžė, kad komandoje išskirtinai žaidžia Prienu krašto jaunimas, kalbėjo apie papildomų treniruočių poreikį, papasakojo apie siekį užsiauginti naują krepšinininkų pamainą. Šiuo tikslu krepšinininkai lankosi vaikų darželiuose, veda edukacijas, supažindindami mažuosius su krepšinio žaidimo technika.

Meras A. Vaicekauskas ir kiti Tarybos nariai padėkojo R. Katukevičiui už gerai administruojamą klubo veiklą, pasiektus komandos rezultatus RKL, švietėjišką veiklą ir linkėjo veiklos tęstinumo.

Tarybos posėdyje taip pat buvo priimti ir kiti svarbūs sprendimai.

Kitas Tarybos posėdis vyks liepos 1 dieną.

Dalė Lazauskienė

SIŪLO DARBA

Ieškome pardavėjos sezoniniam darbui. Tel.: 8 604 66 636 (Nijolė), 8 675 65 001 (Ingrida).

Bendrovė „Prienų vandenys“ ieško Vandentiekio ir nuotekų tinklų brigados meistro

Darbo aprašymas: • Vandens ir nuotekų tinklų eksploatacija, priežiūra, remontas; • Vadovavimas brigadai;

Reikalavimai: • Darbo patirtis analogiškose pareigose arba darbo pobūdį atitinkantis išsilavinimas • Pageidautina remonto, avarijų likvidavimo būdų ir priemonių išmanymas; • Pageidautina vadovavimo įgūdžiai; • Teisė vairuoti transporto priemonę (B kategorija);

Įmonė siūlo: • Darbo užmokestį nuo 1315 Eur/mėn. (neatskaičius mokesčių)

Kandidatuoti iki: 2021-06-25 Gyvenimo aprašymą (CV) siųskite el. paštu: administratore@prienuvandenys.lt, tel. (8 319) 60 131.

IVAIRŪS

Ieškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

Ieškome 100–300 KV/M ploto sandėliavimo patalpų Prienuose ir aplink juos. Pirkimui ar ilgalaikiai nuomai. Jeigu turite ką pasiūlyti, tel. 8 600 85 875.

Leidžiu nusišienauti 3 ha pievos Strielčių vietovėje (buvusi Ašmintos seniūnija). Tel. 8 652 14 656.

Holisinės sveikatos kabinetas. Nuštačius stuburo pažeidimų, kraujotakos sutrikimų, nervų užspaudimų priežastis, pats organizmas pašalina problemas. Tel. 8 620 92 722.

Delfi TV

programa 2021.06.03-2021.06.06

KETVIRTADIENIS

06:00 Ugnikalnių takais
06:30 Stiliaus DNR. Vedėja Kristina Solomnikova
07:00 Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
07:30 Verslo švyturys
08:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
09:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiaulienė
10:30 Raktas į namus
11:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją
12:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiaulienė
13:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
14:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
15:00 Delfi diena. Žinios
15:20 Delfi diena. Dienos tema
16:00 Delfi diena. Žinios
16:15 Delfi diena. Dienos interviu
16:35 Delfi diena. Verslo požiūris
17:00 Delfi diena. Žinios
17:15 Delfi diena. Dienos tema
17:35 Delfi diena. Verslo požiūris
18:00 Delfi diena. Žinios
18:35 Delfi diena. Dienos interviu
19:00 Delfi diena. Žinios
19:15 Delfi diena. Faktai ir nuomonės su A. Peredniu
20:00 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigratis
21:00 Spausk gaza
21:30 Automobilis už 0 Eur
22:30 Ugnikalnių takais
23:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
00:00 Delfi diena
05:00 Šiandien kimba

PENKTADIENIS

06:00 Ugnikalnių takais
06:30 Vienas toks unikalus. Mokslo, karjeros ir visuomenės aktualijoms skirta laida
07:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
08:00 Raktas į namus
08:30 Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
09:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiaulienė
10:30 Geltonas karutis
11:00 Alfai vienas namuose
12:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiaulienė
13:30 Spausk gaza
14:00 Verslo švyturys
15:00 Delfi diena. Žinios
15:20 Delfi diena. Dienos tema
16:00 Delfi diena. Žinios
16:15 Delfi diena. Dienos interviu
16:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
17:00 Delfi diena. Žinios
17:15 Delfi diena. Dienos tema
17:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
18:00 Delfi diena. Žinios
18:35 Delfi diena. Dienos interviu
19:00 Delfi diena. Žinios
19:15 Delfi diena. Krepšinio zona
20:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
20:30 Delfi premjera
21:00 Jūs rimtai? Savaitės apžvalga linksmai. Vedėja Kristina Pocyte
21:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas.

22:00 Kriminalinė zona su D. Dargiu
22:30 Ugnikalnių takais
23:00 Automobilis už 0 Eur
00:00 Delfi diena
05:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
05:30 Delfi premjera
SEŠTADIENIS

06:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją
07:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
07:45 Mano pramogos veidai
08:30 Jos vardas MAMA
09:00 Stiliaus DNR
09:30 Geltonas karutis
10:00 Alfai live. Vedėjas Alfai Ivanauskas
11:00 Sveika lėkštė su V. Kurpiene
11:30 Išlikę
12:00 Jūs rimtai? Savaitės apžvalga linksmai. Vedėja Kristina Pocyte
12:30 Čepas veža
13:00 Kablys
13:30 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigratis
14:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
15:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
15:30 Ugnikalnių takais
16:00 Ugnikalnių takais
16:30 Ugnikalnių takais
17:00 Ugnikalnių takais
17:30 Ugnikalnių takais
18:00 Kriminalinė zona su D. Dargiu
18:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
19:00 13 731 km aplink Skandinaviją
20:00 Kitokie pasikalbėjimai
22:00 Aš ikona. Vedėjos Simona Nainė, Asta Stašaitytė ir Nijolė Pareigytė, Indrė Stonkuvienė
23:00 Delfi premjera
23:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
00:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
01:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
02:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
03:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
04:00 Kitokie pasikalbėjimai. Svečiuose – B. Aleksandravičius

SEKMADIENIS

06:00 13 731 km aplink Skandinaviją
07:00 Sveika lėkštė su V. Kurpiene
07:30 Geltonas karutis
08:00 Kablys
08:30 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigratis
09:30 Čepas veža
10:00 Sekmadienio šv. Mišių transliacija
11:00 Keturišios sienos
11:30 Išpakauta
12:00 Sekmadienio šv. Mišių transliacija
13:15 Išlikę
13:45 Sveikatos receptas. Vedėja Kristina Ciparytė
14:30 Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
15:00 Geltonas karutis
15:30 Jūs rimtai? Savaitės apžvalga linksmai. Vedėja Kristina Pocyte
16:00 Sveika lėkštė su V. Kurpiene
16:30 Spausk gaza
17:00 Automobilis už 0 Eur
18:00 Savaitės įvykiai su D. Žeimyte-Biliene
19:00 13 731 km aplink Skandinaviją
20:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
20:45 Mano pramogos veidai
21:30 Jos vardas MAMA
22:00 Savaitės įvykiai su D. Žeimyte-Biliene
23:00 Verslo švyturys
00:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
00:45 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
01:30 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
02:15 Kitokie pasikalbėjimai. Svečiuose – Paul De Miko
04:00 Kitokie pasikalbėjimai. Svečiuose – D. Montvydas

Informuojame žemės sklypo (kadastrą Nr. 6950/0019:0197), esančio Skriaudžių k., Veiverių sen., Prienų r. sav., savininką, kad valstybės įmonės Valstybės žemės fondo matavimams Danutė Butkienė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-143) 2021-06-11 14.00 val. vykdys gretimio žemės sklypo (kadastrą Nr. 6950/0019:272), esančio Skriaudžių k., Veiverių sen., Prienų r. sav., ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į valstybės įmonę Valstybės žemės fondą adresu: K. Donelaičio g. 33-409, 44240 Kaunas, el. paštu damute.butkiene@vzf.lt arba telefonu 8 626 22 378.

PERKA

Įvairios prekės

Perkame įvairių markių automobilius, motociklus bei kitas transporto priemones nuo 100 iki 5000 Eur. Gali būti su defektais, po eismo įvykių. Pasiimame patys, atsiskaitymas ir dokumentų tvarkymas iš karto pardavimo vietoje. Tel. 8 670 04 685.

Perku traktorių MTZ, traktorinę priekabą, mėšlo kratytuvą. Tel. 8 689 82054.

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Nekilnojamas turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
Tel.: 8 620 25 152,
8 800 08 801
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvų svorį. Brangiai mėsinius.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrį, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūšiams. Dirbam ir karantino metu. Tel.: 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Nusikaltimai nelaimės

Transporto priemonė neužregistruota

Gegužės 28 d. gautas Valstybės įmonės „Regitra“ Kauno filialo Prienų grupės pranešimas, kad 2021-05-28, 15 val. 24 min. kreipėsi 1964 m. gim. vyras, kuris pageidavo registruoti transporto priemonę BMW X6. Transporto priemonė neužregistruota, nes komplektuojančios detalės viršija transporto priemonės pirmos

Pirkisų sodybą, žemės sklypą gražioje vietoje prie upės, ežero, miško. Tel. 8 604 73 616.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Perkame žirgus ir arklius. Gyvulių pervežimas. Tel. 8 689 40 005.

UAB „Krekenavos agrofirma“

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVŲ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

BRANGIAI PERKA

veršelius ir didelius mėsinius galvijus. Tel. (8 634) 23551.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemo-kamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Nekilnojamas turtas

Parduoda 1,15 ha žemės ūkio paskirties žemės Veiverių sen., Prienų r. Kaina – sutartinė. Tel. 8 612 32 926.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda 7 savaičių paršelius su dokumentais. Tel. 8 607 45 472.

Parduoda atjunktus paršelius su dokumentais. Tel. 8 620 33 697.

Įvairios prekės

Parduodu garstyčių ir aliejinio ridiko sėklas, tinkančias posėlio ir tarpinių pasėlių sėjai. Tel. 8 610 45 317.

Parduodu pievines lėkštes BDT-3, grūdų sėjamają „Nordstern“ (4 m), kultivatorių (3 m pločio), priekabą 2PTS-4 su dokumentais. Tel. 8 630 93 471.

PASLAUGOS

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovėjų remontas, prijungimas. Atvykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

Dažome medinius namus, fasadus, stogus savo ir užsakovo medžiagomis. PATIRTIS. KOKYBĖ. Tel. 8 636 94 394.

Atliekame fasadų, stogų, patalpų mechanizuotą dažymą. PURŠKIMĄ DEKORATYVINIŲ TINKŲ. Tel. 8 621 99 958.

Savivarčio sunkvežimio paslaugos. Atvežame: žvyrą, smėlį, skaldą, statybinės medžiagos, medieną, atiraižas ir kitus krovinius. Telefonas 8 675 78 390.

Greitai ir kokybiškai įstatome įdėklus į kaminus. Pristatomi kaminai. Tel.: 8 634 64 490, 8 610 85 100.

Pjauname medžius, gyvatvoretis, tvarkome sodybas, apleistas teritorijas. Tel. 8 626 49 049.

Informuojame žemės sklypo kad. Nr. 6953/0006:173 savininką, kad 2021-05-21 yra atlikti kadastriniai matavimai žemės sklypo kad. Nr. 6953/0006:26. Su atliktais matavimais per 30 d. nuo skelbimo dienos, galite susipažinti adresu: UAB Geopagrindas, Savanorių pr. 235-4, Kaunas. Tel. 8 618 26 251, el.paštas: gailintas@geopagrindas.lt.

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Prienų ir Birštono skyrius informuoja, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Prienų ir Birštono skyriaus vedėjo 2021 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 10VI-269-(14.10.2 E.) patvirtinta 112,00 ha teritorija Kauno apskrities Prienų rajono savivaldybės Balbieriškio seniūnijos Kunigiškių kadastrinio vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamo plano rengimui. Laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotas kadastrinio vietovėje – 108,6513 ha.

Kunigiškių kadastrinio vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto prilyginamo plano rengimo pradžia – 2021 m. birželio 25 d..

Pažymime, kad Kauno apskrities Prienų rajono savivaldybės Balbieriškio seniūnijos Kunigiškių kadastrinio vietovėje fizinių ir juridinių asmenų prašymai dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų nuomos teikiami iki 2021 m. birželio 18 d.

Žemės reformos žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamą planą rengia uždarosios akcinės bendrovės „Arvimedia“ projekto autorė Nomeda Vilčinskaitė (tel.: (8-37) 32 14 61, 8 682 01358, adresas: Raudondvario pl. 164 A, Kaunas).

registracijos datą, galimai klastotas identifikavimo numeris. Minėtai transporto priemonei paieška nepaskelbta.

Radinys piniginiėje

Birštone, patikrinus automobilį „Opel“ važiuojusį asmenis, pasvieną iš jų striukės vidinėje kišenėje rasta piniginiė, kurioje buvo vienas plastikinis maišelis su baltos spalvos biriais milteliais ir vienas plastikinis maišelis su augalinės kilmės medžiaga, galimai narkotine medžiaga.

Smurtas

Gegužės 30 d. apie 20 min. po vidurnakčio Prienų r. sav., gyvenamojo namo virtuvėje, konflikto metu neblaivus brolis smurtavo prieš savo seserį.

Gegužės 30 d. apie 00 val. 20 min. Prienų r., Ašmintos sen., sodyboje, konflikto metu moteris (g. 1956 m.) smurtavo prieš vyrą (g. 1960 m.). Įvykio aplinkybes aiškina policija.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminę informaciją

Kultūra: mumyse ir šalia mūsų

Projekta remia

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Kristupas Zigmantas Pacas ir Pacų giminės iškilimas LDK

(Atkelta iš 5 p.)

apeigos savo ruožtu atskleidžia Lietuvos diduomenės požiūrį į husarus – karinę bajorų dalį, įkūnijusią ir išsaugojusią kilmingųjų tradicijas. Per nuostabą ir baimę keliančią ceremoniją, pagerbiant mirusį, husaras bažnyčioje sulaužydavo ietį. Teatralizuotame veiksme dalyvaujantis kavaleristas, sulaužęs ietį, turėdavo kristi nuo žirgo. Ypatiną reikšmę husaro vaidmeniui šiose apeigose suteikė tai, kad kario atliekamas veiksma simbolizavo riteriškos, garbingos mirties mūšio lauke idealą, – konferencijos metu pasakojo istorikas V. Airini.

Pacų giminės didybę liudija ir heraldikos tradicijos, nurodančios rango, titulo, pareigybių ir šeiminis ryšius. Pasak konferencijoje dalyvavusios Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos bei Šiaulių muziejaus atstovės **Gabrielės Jasiūnienės**, priešingai nei kitose Vakarų Europos šalyse, LDK pirmieji kilmingųjų herbai atsirado tik XIV a. pab., o heraldikos tradicijos nusistovėjo dar vėliau. LDK kilmingųjų heraldika buvo veikiamą keletą tradicijų: senųjų lietuvių ženklų, lenkiškųjų ir iš kitų Europos kraštų atneštųjų herbu. Apie Pacų heraldiką galima rasti informacijos senuosiuose herbynuose. Istorikas **Albertas Kojalavičius-Vijūkas** heraldikos vardu teigia, kad Pacai turėjo dvigubos lelijos herbą, kurio raudoname lauke vaizduojama dvi-

guba sidabrinė lelija, per vidurį perrišta auksiniu žiedu.

Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos atstovės teigimu, iki šių dienų yra išlikę nemažai LDK didikų Pacų heraldikos šaltinių – ne tik herbinių antspaudų, bet ir herbų vaizduojamųjų knygų grafikoje, portretuose, bažnyčių puošyboje ir kitur. Vieni iš tokių šaltinių yra portretai, kuriuose galima pamatyti ne tik portretuojamą grafystę, bet ir herbą, kaip tam tikrą kilmės pabrėžimo ženklą. Pavyzdžiui, 1670 m. nutapytame LDK kanclerio Kristupo Zigmanto Paco portrete (viršutiniame kairiajame kampe) raudonos spalvos lauke vaizduojama balta arba sidabrinė heraldinė lelija, skydo kraštai – aukso spalvos, virš herbo skydo – bajoriška karūnėlė, iš abiejų herbo šonų yra palmės šakelės, kurios apačioje yra sukryžiuotos ir perrištos raudonu kaspiniu. Ant herbo pavaizduotos savininko vardo, pavardės, užimamų pareigybių pirmosios raidės.

Anot heraldikos tyrinėtojos, kone geriausiai Pacų didybę atskleidžia pastatų interjere ir eksterjere. Kaip žinoma, XVII a. antroje pusėje Kristupas Zigmantas Pacas pradėjo Pažaislio vienuolyno statybą, kuris savo struktūra ir meniniais sprendimais iki šiol laikomas unikaliu architektūros ansambliu. Jam priklauso ir Švč. Mergelės Marijos apsilankymo bažnyčia, kurios vakariniam fasade matomas ištaigingas Pacų

herbas, kuriame vaizduojamas puošnus, aboriniais motyvais dekoruotas kartušas bei herbinė Pacų figūra – dviguba lelija. Ši giminės herbinė figūra taip pat vaizduojama ir bažnyčios skliautų ornamentikoje.

Heraldinės tradicijos motyvai pastebimi ir kitų Pacų atstovų portretuose, knygose, portretuose ar šių didikų funduotuose pastatuose: M. K. Paco iniciatyva pastatytoje Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Emanuelio Paco atminimui įrengtoje epitapijoje, esančioje Vilniaus katedroje, ir kt.

Anot G. Jasiūnienės, kalbant apie Pacų didybę, vertėtų paminėti, kad Pacų heraldikos tradicija buvo svarbus reprezentacijos, didybės ir priklausymo giminės ženklas, o dvigubos lelijos simbolis iki šių dienų mums primena vienos galingiausių XVII a. LDK didikų, Lietuvos italais tituluojamų Pacų atminimą.

Rimantė Jančauskaitė

Kristupo Zigmanto Paco portretas.

K. Z. Paco iniciatyva XVII a. baigta statyti barokinė Jiezno bažnyčia.

Lietuviško žodžio švyturiai

(Atkelta iš 5 p.)

likimas. Net medinius kryžius, tuo metu statytus ant kapų, laikas jau sunaikino, kapų smėlio kauburėlius vėjai sulygino, nebuvo likę net žymės. Atstacius Lietuvos nepriklausomybę, atkūrėme ir kapus knygnešiams. Šie trys kapai Stakliškių kapinėse turi būti įtraukti į Kultūros ir istorijos paveldo registrą. Tai garbinga ir unikali Lietuvos istorijos dalis, kai vyko kovos už lietuvišką žodį.

Tėbūna lengva jiems Lietuvos žemelė.

Julius Proškus
Knygnešių ainis, Kauno
Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių
rinktinės šaulys

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas „Kultūra:
mumyse ir šalia mūsų“
(Fondo parama – 10 000 Eur.)
ir „Tai, kas išaugina...“
(Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

